

2. Μαζική παραγωγή / Henry Ford

People's Century p05 1924 On The Line [Greek subtitles]

02:43-19:50 (17:03)

<https://www.youtube.com/watch?v=DbfFE2OsEY4#t=02m43s>

1. Ο Charles Hill, ο οποίος σε ηλικία 14 ετών ξεκίνησε ως μαθητευόμενος στην εταιρεία αυτοκινήτων Vulcan Motors, διηγείται (04:58):

"Everybody seemed to be busy doing something. And it was only as you went through and going through yourself, you realised that every man is in one sense a specialist in his own particular job. There were men, skilled men, when I went there. They were there all their life to their dying day. All skilled craftsmen in their own spheres."

("Ολοι φαίνονταν απασχολημένοι με κάτι. Αλλά μόνο όταν το έκανες κι εσύ ο ίδιος, συνειδητοποιούσες ότι κάθε άνθρωπος ήταν, κατά κάποιον τρόπο, ειδικός στη συγκεκριμένη δουλειά του. Υπήρχαν άνδρες, ειδικευμένοι άνδρες, όταν πήγα εκεί. Ήταν εκεί όλη τους τη ζωή μέχρι να πεθάνουν. Όλοι ειδικευμένοι τεχνίτες στο δικό τους πεδίο.")

Τι θα αλλάξει στη φύση της εργασίας με την ανάπτυξη της μαζικής παραγωγής;

2. Αφηγητής (06:25):

"Εκείνη την εποχή, ένα μεγάλο χάσμα χώριζε αυτούς που έφτιαχναν τα αυτοκίνητα από αυτούς που τα αγόραζαν. Αλλά οι ημέρες όπου τα αυτοκίνητα ήταν μόνο πολυτέλεια για τους πλούσιους πλησίαζαν στο τέλος τους."

Τι θα αλλάξει στον κόσμο της κατανάλωσης και της οικονομίας με την ανάπτυξη της μαζικής παραγωγής;

3. Ποιο ήταν το (αρχικό) όραμα του Henry Ford (07:40);

4. Πώς εφαρμόστηκε η θεωρία του Frederic Taylor στα εργοστάσια του Ford (09:01);

5. Περιγράψτε τις καινοτομίες που εισήγαγε ο Henry Ford στη διοίκηση της παραγωγής αυτοκινήτων. Στην απάντησή σας, αναφέρετε και εξηγήστε από που επηρεάστηκε ο Ford σε μία τουλάχιστον από τις καινοτομίες αυτές.

6. Περιγράψτε την αλλαγές που επέφερε ο τρόπος παραγωγής που εισήγαγε ο Henry Ford στα ακόλουθα χαρακτηριστικά της εργασίας:

1. Απαιτούμενες δεξιότητες, υψηλές/χαμηλές

Πριν:

Μετά:

2. Ποιος ελέγχει τον τρόπο εκτέλεσης της εργασίας.

Πριν:

Μετά:

3. Ποιος ελέγχει τον χρόνο εκτέλεσης της εργασίας.

Πριν:

Μετά:

4. Τι παρακινεί τον εργαζόμενο.

Πριν:

Μετά:

Εξηγήστε συνοπτικά τις απαντήσεις σας.

7. Πώς προσπάθησε ο Henry Ford να παρακινήσει τους εργάτες; Ποια ήταν η (αρχική) αντίδραση των εργατών;

- 8.O Robert Cole, εργάτης αυτοκινητοβιομηχανίας στο εργοστάσιο της Ford, περιγράφει τη κινούμενη γραμμή συναρμολόγησης και την οργάνωση στο εργοστάσιο (12:26):
"Mr. Ford to me was like a god. He was like a god because he had the control of so many thousands of people and he had them in such order. . . . Everything was so clockwork that I was proud to be a part of it. I loved it."
("Ο κ. Ford για μένα έμοιαζε ως θεός. Έμοιαζε ως θεός γιατί είχε τον έλεγχο τόσων πολλών χιλιάδων ανθρώπων και τους είχε σε τόση τάξη. . . . Τα πάντα λειτουργούσαν τόσο πολύ σαν ρολόι και ήμουνα τόσο υπερήφανος να ανήκω και εγώ εκεί. Μου άρεσε πραγματικά.")
Από το απόσπασμα αυτό του Robert Cole, τι μπορούμε να συμπεράνουμε για την ζωή στις γραμμές συναρμολόγησης των εργοστασίων της Ford; Τι αφήνει να συμπεράνει κανείς για το πως ο Henry Ford έβλεπε τους εργάτες του και πως οι εργάτες του έβλεπαν τον Henry Ford;
9. Ο τρόπος παραγωγής που εφάρμοσε και βελτίωσε ο Henry Ford ονομάζεται μαζική παραγωγή και βασίζεται στην οικονομία (ή οικονομίες) κλίμακας [economies of scale.] Δώστε έναν ορισμό των οικονομιών κλίμακας;
10. Ποια επίπτωση είχαν οι καινοτομίες παραγωγής που εισήγαγε ο Henry Ford στην τιμή του αυτοκινήτου και στους μισθούς των εργατών; Ποια επίπτωση είχαν οι καινοτομίες παραγωγής αυτές στην κατανάλωση γενικότερα;
11. Περιγράψτε 2 επιχειρηματικές επιπτώσεις (επιπτώσεις στις τρόπο με τον οποίο οι επιχειρήσεις ανταγωνίζονται η μία την άλλη) και 2 κοινωνικές επιπτώσεις της γραμμής συναρμολόγησης (τι/πώς άλλαξε την Αμερικανική κοινωνία των αρχών του 20ου αιώνα η γραμμή συναρμολόγησης.)
12. Ποιες ήταν οι απαιτήσεις δεξιοτήτων στη μαζική παραγωγή;
13. Ποιες ήταν οι συνθήκες εργασίας στη μαζική παραγωγή;
14. Τι παρακινεί τους εργάτες/εργαζόμενους στην εργασία στη μαζική παραγωγή;
15. Ποια διάσημη ταινία ήταν μία κριτική/διαμαρτυρία κατά της μαζικής παραγωγής;

02:43-42:04 (39:21)

00:02:55 Με την έναρξη του 20ου αιώνα,
00:02:57 η μεγάλη μετατόπιση από τις αγροτικές περιοχές
στις πόλεις ήταν σε πλήρη εξέλιξη.
00:03:02 Στην Ευρώπη, οι πιο καλοπληρωμένοι εργάτες
00:03:04 ήταν αυτοί που είχαν προσληφθεί στα νέα εργοστάσια
00:03:06 που παρήγαγαν τα βαριά μηχανήματα της βιομηχανικής εποχής.
00:03:13 Οι πιο σεβαστοί ήταν αυτοί
00:03:14 που τους χρειάστηκαν χρόνια για να αποκτήσουν,
συνδυασμένα, σωματική δύναμη και δεξιοτεχνία,
00:03:18 οι κατασκευαστές καζανιών, οι καρφωτές και οι τεχνίτες χυτηρίων.
00:03:27 Καθώς η εποχή του ατμού παραχωρούσε τη θέση της
στον ηλεκτρισμό και το πετρέλαιο,
00:03:30 η φύση της εργασίας που έπρεπε να γίνει
άλλαξε και αυτή.
00:03:40 Οι μικρές μηχανές χρειάζονταν
μεγαλύτερο βαθμό ακριβειας.
00:03:44 Οι ειδικευμένοι άνθρωποι που τις κατασκεύαζαν ανήκαν στα σωματεία των τεχνητών
00:03:46 και εργάζονταν με το δικό τους ρυθμό.
00:03:56 Παρά τις ελπίδες των κατασκευαστών,
00:03:59 αυτός δεν επρόκειτο να είναι
ο αιώνας της μοτοσικλέτας.
00:04:03 Η νέα μηχανή που θα άλλαζε τόσο πολύ
00:04:06 και τον τρόπο με τον οποίο εργάζονται οι άνθρωποι
τον κόσμο
00:04:08 ήταν το αυτοκίνητο.
00:04:40 Χιλιάδες τεχνίτες εργάζονταν για τις διάφορες εταιρίες
00:04:43 που συναγωνίζόντουσαν για ένα μερίδιο
στη νέα αγορά αυτοκινήτων
πριν από τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο.
00:04:49 Στη Βρετανία, η εταιρία αυτοκινήτων
Vulcan Motor Company ήταν περήφανη
00:04:52 που είχε κινηματογραφήσει τους εργάτες της
να συναρμολογούν τα αυτοκίνητα της
τόσο αργά, με το χέρι.
00:04:58 Ο Charles Hill ξεκίνησε ως μαθητευόμενος στη Vulcan
σε ηλικία 14 ετών.
00:05:04 Όλοι φαίνονταν απασχολημένοι με κάτι,
00:05:07 αλλά μετά ήταν τι έκανες εσύ ο ίδιος.
00:05:13 συνειδητοποιούσες ότι κάθε άνθρωπος ήταν,
κατά κάποιον τρόπο,
00:05:17 ειδικός στη συγκεκριμένη δουλειά του.
00:05:20 Υπήρχαν άνδρες, ειδικευμένους άνδρες, όταν πήγα εκεί.
00:05:23 Ήταν εκεί όλη τους τη ζωή μέχρι να πεθάνουν.
00:05:27 Όλοι ειδικευμένοι τεχνίτες στο δικό τους πεδίο.
00:05:31 Στο τμήμα κατασκευής των αμαξωμάτων,
00:05:32 υπήρχε πολύ ξύλο που πλαισίωνε
το αιμάξωμα του αυτοκινήτου.
00:05:35 Και μετά υπήρχαν οι χτυπητές των πλαισίων
00:05:38 που έδιναν το σχήμα στα πλαισία του αυτοκινήτου.
00:05:42 Αυτό γινόταν με σφυριά,
00:05:44 για να τα λυγίσουν
και να σχηματίσουν βολβοειδείς γωνίες.

00:05:48 όλο αυτό γινόταν όλο με βαρύ σφυρί.
00:05:53 Οι τεχνίτες ήλεγχαν τον τρόπο με τον οποίο εργάζονταν.
00:05:56 Η όλη διαδικασία έπαιρνε αρκετές εβδομάδες
από την αρχή ως το τέλος
00:05:59 και ήταν υπερήφανοι για το αποτέλεσμα.
00:06:05 'Όπως προχωρούσες στην οδό Lord στην πόλη
00:06:07 και έβλεπες αυτά τα αυτοκίνητα,
αυτοκίνητα στα οποία είχες δουλέψει
00:06:12 και κόσμος σε αυτά.
00:06:15 Και τότε το αυτοκίνητο ήταν νεωτερισμός
περισσότερο απ' όσο σήμερα
00:06:19 και σου τόνωνε το εγώ σου.
00:06:25 Εκείνη την εποχή, ένα μεγάλο χάσμα
χώριζε αυτούς που έφτιαχναν τα αυτοκίνητα
00:06:28 από αυτούς που τα αγόραζαν.
00:06:34 Αλλά οι ημέρες όπου τα αυτοκίνητα
ήταν μόνο πολυτέλεια για τους πλούσιους
πλησίαζαν στο τέλος τους.
00:06:45 Η Αμερική άρχισε τώρα να δίνει το ρυθμό
στην τεχνολογία και στην παραγωγή.
00:06:50 Οι Ευρωπαίοι διευθυντές και εργάτες ήξεραν
00:06:52 ότι αυτό που συνέβαινε στα Αμερικανικά εργοστάσια έδειχνε το δρόμο για το μέλλον.
00:07:00 Και το 1908, ένας άνδρας είχε ένα όραμα
00:07:03 που θα άλλαζε τη βιομηχανική παραγωγή
και θα δημιουργούσε μία νέα αγορά.
00:07:07 Ο Henry Ford έθεσε ως στόχο
να φτιάξει το απλούστερο αυτοκίνητο όλων των εποχών,
00:07:09 ένα αυτοκίνητο για την αγροτική Αμερική,
00:07:11 ένα ισοδύναμο του καλυμμένου βαγονιού στον 20ο αιώνα.
00:07:18 His little old Ford rambled right along
00:07:21 and the little old Ford rambled right along.
00:07:23 The gas ran out in the big machine
00:07:26 but the darn little Ford
don't need gasoline.
00:07:29 The big limousine had to back down hill
00:07:31 but the blamed little Ford is going up still.
00:07:34 When it runs outta dope
00:07:35 just fill it up with soap
00:07:37 and the little Ford will ramble right along.
00:07:40 Για να παράξει το Model T τόσο φθηνά όσο ήθελε,
00:07:43 ο Ford ήξερε ότι έπρεπε να αλλάξει τον τρόπο
με τον οποίο φτιάχνονταν τα αυτοκίνητα.
00:07:46 Αυτό σήμαινε ότι έπρεπε να αλλάξει
τον τρόπο με τον οποίο δούλευαν οι εργάτες του.
00:07:52 Καθώς αναδιοργάνωνε το εργοστάσιο του
για να παράξει το Model T,
00:07:56 είχε επηρεαστεί από τον εμπειρογνώμονα
της θεωρίας της αποδοτικότητας Frederic Taylor.
00:07:59 Ο Taylor είχε καταγγείλει
ότι δύσκολα θα μπορούσες να βρεις έναν εργάτη
00:08:02 που δεν αφιερώνει το χρόνο του
00:08:04 να μελετήσει πόσο αργά μπορεί να εργαστεί

00:08:07 και, στη συνέχεια, αφιέρωσε τη ζωή του στο να τους επιταχύνει.

00:08:14 'Όταν προσκλήθηκε ο Taylor,

00:08:16 στην αρχή χρονομέτρησε τους εργάτες με το χρονόμετρο

00:08:18 και σημείωσε κάθε κίνηση που έκαναν.

00:08:24 Σε ένα φημισμένο πείραμα σε ένα χαλυβουργείο,

00:08:27 αναδιοργάνωσε τον τρόπο εργασίας ενός εργάτη που τον έλεγαν Schmidt.

00:08:30 Προηγουμένως ο Schmidt μετέφερε με το χέρι 12 τόνους ακατέργαστου σίδηρου την ημέρα από ένα βαγόνι.

00:08:35 Αφού ο Taylor αναδιάταξε τα πράγματα,

00:08:37 ο υπομονετικός Schmidt είδε τον εαυτό του να μεταφέρει 47 τόνους

00:08:41 και η παραγωγή είχε αυξηθεί κατά 300%.

00:08:45 'Όταν προσκλήθηκε σε ένα γραφείο,

00:08:46 ο Taylor βοήθησε την γρηγορότερη δακτυλογράφηση του κόσμου να δακτυλογραφεί ακόμη γρηγορότερα.

00:08:50 Το νέο παγκόσμιο ρεκόρ των 150 λέξεων το λεπτό

00:08:53 επιτεύχθηκε από τη Margaret Owen

00:08:55 αλλά μεγάλο ποσοστό του οφειλόταν στον Taylor.

00:09:01 Στο εργοστάσιο του Ford, ο Ταϋλορισμός σήμαινε

00:09:03 διαιρεση της παραγωγής αυτοκινήτων σε μικρά επαναλαμβανόμενα βήματα.

00:09:08 Δεν θα υπήρχε ανάγκη για ειδικευμένους τεχνίτες με πολλά χρόνια μαθητείας.

00:09:15 Οι άντρες θα μπορούσαν να μάθουν να κάνουν οποιαδήποτε δουλειά γρήγορα.

00:09:18 'Ένας καταρτισμένος κατασκευαστής τροχού δεν έφτιαχνε πλέον ολόκληρο τον τροχό.

00:09:24 Η κατασκευή του τροχού διασπάστηκε

00:09:26 σε σχεδόν εκατό στάδια

00:09:27 και γίνονταν από διαφορετικούς άνδρες σε διαφορετικές μηχανές.

00:09:33 'Ήταν πολύ πιο γρήγορα

00:09:35 αλλά οι εργάτες μπορούσαν να φτιάξουν μόνο 200 αυτοκίνητα την ημέρα.

00:09:38 'Ετσι, το 1913, ο Ford εισήγαγε την πιο επαναστατική αλλαγή μέχρι τότε.

00:09:49 Εκείνο τον καιρό, τα αυτοκίνητα κατασκευάζονταν αρχίζοντας από ένα πλαίσιο

00:09:52 τοποθετημένο πάνω σε ακίνητες ξύλινες εξέδρες.

00:09:56 Αργότερα η εταιρία τράβηξε σε τανία μία επανάληψη

00:09:58 του πώς ο Ford δοκίμασε τη νέα του ιδέα.

00:10:03 Ο Henry Ford το παρακολούθησε για λίγο και είχε μία έμπνευση.

00:10:07 Αντί να μετακινούνται οι άνθρωποι περνώντας μπροστά από τα αυτοκίνητα,

00:10:11 γιατί να μην μετακινούνται τα αυτοκίνητα περνώντας μπροστά από τους ανθρώπους;

00:10:16 'Ετσι ένα ζεστό πρωινό του Αυγούστου

00:10:18 το δοκίμασαν με αυτόν τον τρόπο.

00:10:20 'Ένας μεγαλόσωμος νεαρός πέρασε ένα σχοινί πάνω από τον ώμο του

00:10:23 και ο Henry Ford φώναξε, "Let's go."

00:10:34 Και, εκείνη ακριβώς τη στιγμή,

00:10:36 καθώς οι εργάτες άρχισαν να βιδώνουν
τα εξαρτήματα στο αργά κινούμενο αυτοκίνητο,

00:10:39 γεννήθηκε η γραμμή συναρμολόγησης.

00:10:46 Για να παραδίνονται τα εξαρτήματα
στο ακριβές σημείο επί της γραμμής,

00:10:49 οι μηχανικοί έφτιαξαν ένα δίκτυο από θορυβώδεις αλυσίδες μεταφοράς.

00:10:55 'Ετρεχαν κατά μήκος όλου του κτιρίου, και, ξέρετε,

00:11:00 και μετέφεραν τα εξαρτήματα.

00:11:01 Και, ας πούμε, τα μεταφέρετε μέσα από τα χέρια,

00:11:04 ενώ οι αλυσίδες μεταφοράς θα το μετέφεραν στις γραμμές,

00:11:07 και ήταν πραγματικά θαυμαστός
ο τρόπος με τον οποίο τα πράγματα μετακινούνταν.

00:11:12 'Ότι δεν το έκανε αυτό ένα μυαλό μόνο,

00:11:15 ήταν πολλά μυαλά που δούλευαν μαζί.

00:11:20 Οι εργάτες έγιναν ένα αναπόσπαστο μέρος της μεγάλης μηχανής

00:11:24 και η διεύθυνση ρύθμιζε την ταχύτητα με την οποία έτρεχε

00:11:26 χωρίς συζήτηση ή διαπραγμάτευση γιατί τα σωματεία ήταν απαγορευμένα.

00:11:32 Οι άντρες αντιμετώπιζαν νέες πιέσεις

00:11:34 καθώς η γραμμή της τελικής συναρμολόγησης
έδινε το ρυθμό για το σύνολο του εργοστασίου.

00:11:38 Δεν υπήρχε τρόπος που θα μπορούσε να τον σταματήσει ή να τον επιβραδύνει.

00:11:47 Λίγοι άντεξαν τον ρυθμό και το θόρυβο για πολύ,

00:11:50 πολλοί το προσπάθησαν για μερικές βδομάδες
και μετά παραιτήθηκαν.

00:11:54 Άλλα ο Ford είχε μία απάντηση,

00:11:56 Η εταιρία έχει κέρδη ρεκόρ.

00:11:58 ο χρόνος που απαιτούνταν για να κατασκευαστεί
ένα αυτοκίνητο είχε πέσει στη μιάμιση ώρα,

00:12:03 έτσι θα μπορούσε να αντεπεξέλθει οικονομικά
να αυξήσει τις πληρωμές.

00:12:07 'Όταν ανακοίνωσε ότι διπλασιάζε τα ημερομίσθια

00:12:09 στο ανήκουστο επίπεδο των 5 δολαρίων την ημέρα,

00:12:11 το εργοστάσιο πολιορκήθηκε από αιτούντες.

00:12:14 Ο Red Cole ήταν 18 ετών όταν άρχισε στη Ford.

00:12:18 Τα θέμα με τον κ. Ford που μου έκανε την μεγαλύτερη εντύπωση

00:12:23 ήταν ότι άρχισε να πληρώνει 5 δολάρια την ημέρα.

00:12:26 Και ο κ. Ford ήταν σαν θεός για μένα.

00:12:29 Ήταν σαν θεός

00:12:31 Ο .. γιατί είχε τον έλεγχο τόσων χιλιάδων ανθρώπων,

00:12:37 και τους είχε σε τέτοια τάξη στις γραμμές,

00:12:39 ότι ... ότι οι γραμμές ... οι γραμμές παραγωγής,

00:12:42 το πηγαινέλα,

00:12:43 οι βάρδιες, 3 βάρδιες!

00:12:46 8 ώρες η κάθε βάρδια,

00:12:47 πρωινές, απογευματινές και μεταμεσονύκτιες ...

00:12:50 και όλα, για μένα, δούλευαν σαν ρολόι.

00:12:52 που ήμουν τόσο υπερήφανος
που συμμετείχα σε αυτό,

00:12:54 μου άρεσε τόσο πολύ.

00:12:58 Το 1920, το Detroit ήταν μία πόλη σε ραγδαία ανάπτυξη,
00:13:01 Ο πληθυσμός του είχε τετραπλασιαστεί από το 1900.
00:13:06 λλοι κατασκευαστές αυτοκινήτων υιοθέτησαν την μέθοδο του Ford.
00:13:09 Η συνταγή του, μαζική παραγωγή, χαμηλό κόστος, ψηλά μεροκάματα,
00:13:13 όχι μόνο δημιούργησε φθηνά αυτοκίνητα
00:13:15 αλλά και καλά αμειβόμενους εργάτες.
00:13:22 Ο Ford έχτισε ένα νέο εργοστάσιο
που ήταν το μεγαλύτερο στον κόσμο.
00:13:26 Στο εργοστάσιο του River Rouge,
00:13:27 κάρβουνο, σίδηρος, άμμος και καουτσούκ παραδίδονταν στο ένα άκρο
00:13:31 και 2,500 Model Ts την ημέρα εξέρεαν από την άλλη.
00:13:37 'Έως 80.000 άνθρωποι εργάζονταν εκεί.
00:13:43 Τα είχα χαμένα, ξέρετε,
00:13:44 πράγματι τα είχα χάσει από το μέγεθος του
00:13:47 και τον θόρυβο του,
00:13:49 και πού κρέμαγες τα ρούχα σου
00:13:52 και πού έτρωγες το γεύμα σου.
00:13:54 πού έβαλες το γεύμα σας,
00:13:56 απλά δεν ήξερες
00:13:59 και φοβόσουν να πας οπουδήποτε.
00:14:03 Βλέπεις αυτούς τους ανθρώπους να κάνουν αυτό,
00:14:06 κάποιος άλλος κάνει κάτι άλλο
00:14:07 και όλα αυτά διάφορα μηχανήματα
που ήταν καταπληκτικό να τα βλέπεις όλα αυτά,
00:14:11 ήταν καταπληκτικό.
00:14:15 Μα πάνω από όλα ήταν η συνεχής προσφορά
από νέους ανθρώπους που έφταναν στο Detroit.
00:14:19 που το κατέστησε δυνατό.
00:14:22 Η εταιρία έβαζε τους όρους.
00:14:24 με την προϋπόθεση ότι θα δούλευαν γρήγορα
και θα ακολουθούσαν τις εντολές που τους δίνονταν
θα έπαιρναν τους μισθούς τους.
00:14:29 Πάνω από το 70% ήταν πρόσφατοι μετανάστες,
00:14:32 έτσι η εταιρία είχε τα δικά της σχολεία Αγγλικών.
00:14:37 Και ο Ford έβαζε τις διάφορες ομάδες τη μία εναντίον της άλλης,
00:14:40 Ιταλούς με Πολωνούς,
00:14:42 Γερμανούς με Έλληνες,
00:14:43 λευκούς Αμερικανούς με μαύρους Αμερικανούς
00:14:45 ώστε να τηρούν την ταχύτητα.
00:14:47 'Ελεγαν, 'Νέγρο, αν δεν θέλεις να το κάνεις αυτό ...
να βγάλεις αυτή την παραγωγή ...
00:14:51 έχουμε μερικούς ασπρουλιάρηδες στην οδό Miller που θα το κάνουν."
00:14:54 Θα πήγαιναν μετά σ' ένα λευκό από το νότο,
00:14:57 "Κοίτα, αν εσείς οι χαζοί δεν μπορείτε
να βγάλετε αυτή την παραγωγή,
00:15:01 έχουμε κάποιους νέγρους εκεί πέρα στην οδό Miller
00:15:05 που μπορούν να το κάνουν
00:15:06 και να σας πάρουν τη δουλειά."
00:15:09 Η ιδιωτική δύναμη ασφαλείας του Ford,
00:15:11 η Plant Protection Service
[Υπηρεσία Προστασίας του Εργοστασίου]

00:15:13 επέβαλλε την πειθαρχεία.
00:15:14 Οποιοσδήποτε στρατολογούσε για τα σωματεία απολύονταν.
00:15:18 Οι κατάσκοποι της εταιρίας είχαν το νου τους
σε εκείνους που θεωρούσαν ταραχοποιούς.
00:15:24 Από την άλλη, ο Ford τόνισε όλα τα υλικά οφέλη
που μπορούσαν να προσφέρουν οι υψηλές αμοιβές.
00:15:28 Οι εργάτες ενθαρρύνονταν
00:15:29 να αποταμεύσουν μέρος του εισοδήματος τους
κάθε εβδομάδα για να πάρουν το δικό τους αμάξι
00:15:33 με ένα σύστημα αποταμίευσης
που διαχειρίζονταν η εταιρία.
00:15:38 \$5.00
Εγγραφείτε ΤΩΡΑ
Σας ξεκινά προς την απόκτηση ενός Ford
00:15:46 Bill, δεν θα 'ταν υπέροχο
αν μπορούσαμε να έχουμε και εμείς αυτοκίνητο;
Ας δοκιμάσουμε αυτό το πρόγραμμα."
00:15:53 Ο Bill βρίσκει περισσότερο ενδιαφέρον
στη δουλειά του.
00:15:57 Δεν θ' αργήσω να οδηγώ κι εγώ επίσης."
00:16:12 Είχες τα λεφτά, ξέρετε, είχες τη δυνατότητα να πάρεις αυτό,
00:16:15 να πάρεις το άλλο,
00:16:16 μπορούσες να πάρεις ένα νέο αυτοκίνητο.
00:16:23 Το 1924, 10-εκατομμυριοστό μοντέλο Model T
κύλησε από τη γραμμή.
00:16:28 Το διαφημιστικό τμήμα της Ford το εκμεταλλεύτηκε κατά το δυνατόν.
00:16:31 Καθώς το αυτοκίνητο οδηγούνταν από τη μία ακτή στην άλλη
00:16:33 διέσχιζε μία χώρα που μεταμορφώνονταν
00:16:36 από την κινούμενη γραμμή συναρμολόγησης.
00:16:47 Για την Αμερική, η δεκαετία του 1920
ήταν η αρχή μίας καταναλωτικής κοινωνίας,
00:16:50 στην οποία μία ολόκληρη σειρά νέων προϊόντων
00:16:53 ήταν πλέον δυνατό να αγορασθεί από τους απλούς ανθρώπους.
00:17:04 Τα εργοστάσια τώρα έφτιαχναν έπιπλα και έτοιμα ρούχα.
00:17:12 Οι ηλεκτρικές συσκευές ήταν φθηνότερες από ποτέ.
00:17:20 Ο κύκλος είχε αρχίσει,
00:17:21 η μαζική παραγωγή τάιζε τη μαζική κατανάλωση
00:17:24 και οδηγούσε σε ακόμη μεγαλύτερη παραγωγή.
00:17:29 Το ραδιόφωνο είχε σχεδόν την ίδια επίδραση
με το αυτοκίνητο
00:17:32 φέρνοντας την διαφήμιση και τη λαϊκή μουσική μέσα στα σπίτια.
00:17:38 'Όταν μία εταιρία από τη Φιλαδέλφεια αποφάσισε
να φτιάξει το φθηνότερο μέχρι τότε ασύρματο,
00:17:41 προσέλαβαν νέο προσωπικό.
00:17:44 Δεν τους χρειαζόντουσαν καμία εμπειρία
ή γνώσεις ηλεκτρισμού,
00:17:47 αρκεί να είχαν αρκετή ευκινησία στα δάχτυλα
για να μπορούν να συναρμολογήσουν τα μικρά εξαρτήματα.
00:17:52 Το μόνο προσόν της Margaret Columbo
00:17:54 ήταν ότι ήξερε να παιζει το μαντολίνο.
00:17:58 Κοίταξε τα χέρια μου και είχα τα μακριά δάχτυλα
00:18:02 και, είτε το πιστεύετε είτε όχι, όταν πήγα εκεί ήταν εκεί τρεις άλλοι εκτός από μένα
00:18:05 και εγώ ήμουν η τέταρτη, όταν πήγα εκεί,

00:18:07 και όλοι είχαν μακριά δάχτυλα.
00:18:09 Yeah, hmm,
00:18:10 ήξερε, ήξερε ότι αυτό ήταν που ήθελε,
ήθελε δάχτυλα, ναι, αυτό ήθελε.
00:18:16 Η δουλειά ήταν τόσο εύκολο να την μάθεις
00:18:18 που οι εργάτες της Philco
αντάλλαζαν μερικές φορές θέσεις εργασίας
μόνο και μόνο για να σπάσει η ρουτίνα.
00:18:23 'Όταν κάθεσαι στο ίδιο μέρος
00:18:26 και κάνεις αυτό, την ίδια δουλειά,
00:18:29 για μερικές εκατοντάδες συσκευές
00:18:30 είναι, είναι πολύ
00:18:32 και εγώ βαριόμουν
00:18:33 και μερικοί δεν ήταν,
δεν ήταν φτιαγμένοι για αυτό,
00:18:37 αντίθετα είχα κάποιες φίλες που τους άρεσε.
00:18:42 Η αποζημίωση για την αμείλικτη ανία
ήταν οι υψηλές αποδοχές.
00:18:46 Στα μέσα της δεκαετίας του 1920,
ένας στους 5 Αμερικανούς είχε αυτοκίνητο,
00:18:49 ένας αριθμός που η Μεγάλη Βρετανία
δεν θα έφτανε για άλλα 40 χρόνια.
00:19:00 'Ήταν ένα Μοντέλο T της Ford,
με εξωτερικό κάθισμα στο πορτμπαγκάζ.
00:19:06 Αυτό είναι ένα είδος του αυτοκινήτου, μαύρο
00:19:09 και βγάζεις του φίλους σου έξω
00:19:11 και τους παίρνει ο αέρας τα μαλλιά σ' αυτό το εξωτερικό κάθισμα,
00:19:13 αλλά διασκέδασα πάρα πολύ με αυτό το αυτοκίνητο.
00:19:21 Στο τέλος της δεκαετίας,
00:19:22 υπήρχαν ήδη 29 εκατομμύρια αυτοκίνητα
στους δρόμους της Αμερικής.
00:19:26 και τα μισά από αυτά ήταν Model T.
00:19:29 Το προσιτό οικονομικά αυτοκίνητο
άλλαξε το που έμεναν οι άνθρωποι,
00:19:31 το που δούλευαν,
00:19:32 το πώς ψώνιζαν,
00:19:34 και το πώς ξόδευαν τον ελεύθερο χρόνο τους.
00:19:39 Δεν μπορούσαν όλοι οι Αμερικανοί
να πετύχουν αυτό το βιοτικό επίπεδο
00:19:42 αλλά αυτοί που το πέτυχαν
προσέλκυσαν τον φθόνο του υπόλοιπου κόσμου.
00:19:55 Άλλα έθνη ήλπιζαν ότι η γραμμή συναρμολόγησης
00:19:57 θα μπορούσε να έχει το ίδιο αποτέλεσμα
για τη δική τους ευημερία.
00:20:00 Η Ιταλία είχε μόνο 250,000 αυτοκίνητα στα 1920,
00:20:06 Άλλα η Fiat στο Τορίνο ήταν μία από τις πρώτες ευρωπαϊκές εταιρίες αυτοκινήτων
που αντέγραψε τον Ford.
00:20:19 Το μεγάλο νέο εργοστάσιο της
ήταν ένα θαύμα της εποχής του
για να το θαυμάσεις και να το θυμάσαι.
00:20:27 Από το χώρο παραγωγής,
00:20:29 σπειροειδείς τσιμεντένιες ράμπες
οδηγούσαν σε μία πίστα δοκιμών στην οροφή.

00:20:57 Ο Γερουσιαστής Agnelli,
καθώς επίσης ο διευθυντής εργοστασίου
και ο διευθυντής παραγωγής εκείνο τον καιρό,
00:21:01 πήγαιναν συχνά στην Αμερική
00:21:02 και είχαν καλές σχέσεις με τον Ford.
00:21:07 Θα δοκίμαζαν ό,τι έκαναν αυτοί εκεί
00:21:09 και, αν ήταν δυνατό, θα το έφερναν εδώ.
00:21:14 Στην αρχή, η γραμμή συναρμολόγησης
λειτουργούσε χειρονακτικά
00:21:17 από τους εργάτες.
00:21:20 Αργότερα μηχανοκίνησαν τη γραμμή με μία αλυσίδα.
00:21:27 'Όπως και στην Αμερική, όσο πιο γρήγορα τραβούσε η αλυσίδα τα αυτοκίνητα και τους
κινητήρες μπροστά,
00:21:31 τόσο πιο γρήγορα έπρεπε να δουλεύει ο κάθε άνθρωπος.
00:21:33 Ο Giovanni Gobi ήταν ένας νεαρός προϊστάμενος.
00:21:41 Μία μέρα το αφεντικό μου έβαλε ένα ρολόι στο χέρι και μου είπε,
00:21:44 "Πήγαινε να μετρήσεις πόση ώρα παίρνει αυτή η δουλειά."
00:21:50 'Ένας από τους πρώτους που έπρεπε να χρονομετρήσω
00:21:52 ήταν ένας άνθρωπος που θα μπορούσε να είναι παπούς μου.
00:21:56 Είχε ένα μακρύ μουστάκι σε Κινέζικο στυλ
που συνηθίζοταν τότε.
00:22:00 Ο φτωχός δούλευε ανύποπτος
00:22:01 και εγώ, ένα νεαρό παιδί, έπρεπε να τον χρονομετρήσω.
00:22:03 'Ήταν απαίσιο, δεν μπορούσα να το κάνω
και ζήτησα μία άλλη δουλειά.
00:22:23 Βρετανία είχε περισσότερους εργαζόμενους
στην αυτοκινητοβιομηχανία
από οποιαδήποτε άλλη ευρωπαϊκή χώρα.
00:22:27 Η Ford είχε ένα αγγλικό εργοστάσιο από το 1912.
00:22:45 Άλλα υπήρχαν ακόμα μόνο ένα εκατομμύριο αυτοκίνητα
στο βρετανικούς δρόμους το 1929.
00:22:51 Η Morris, η μεγαλύτερη εγχώρια εταιρία παραγωγής,
00:22:53 γύρισε μία ταινία για να διαφημίσει
το εργοστάσιο της στο Cowley κοντά στην Οξφόρδη.
00:23:02 Γεια σας!
00:23:02 Γεια σου, αγαπητέ!
Πως πήγε η μέρα σου, καλά;
00:23:03 Αρκετά, θα λεγα, μακάρι να ήμουν μαζί σου,
00:23:06 ήμουν στο Cowley, ξέρεις,
που φτιάχνουν τα αυτοκίνητα Morris.
00:23:09 Είναι φοβερά ενδιαφέρον.
00:23:11 Αυτό δεν μου ακούγεται καθόλου διασκεδαστικό.
00:23:14 'Όλοι αυτοί οι εργάτες στ' αυτοκίνητα,
δεν είναι πολύ βρώμικοι, θορυβώδεις και πληκτικοί;
00:23:18 'Όχι, καθόλου, ειλικρινά πέρασα πολύ ωραία.
00:23:24 Στο εργοστάσιο πρεσών χάλυβα, δίπλα στην Morris,
όπου φτιάχνουν τα αμαξώματα των αυτοκινήτων
00:23:28 ο πρώην ανθρακωρύχος Heider Evans
είχε διαφορετική άποψη για όλα αυτά.
00:23:32 Η πρώτη μου εντύπωση ήταν,
"Τι τρομερή φασαρία, τι τρομερός θόρυβος.
00:23:38 Θεέ μου, πως θα το αντέξω αυτό;"
00:23:42 Είναι μπαμ, μπαμ, μπαμ,

00:23:44 χτυπήματα μετάλλου,
00:23:48 Είναι δύσκολο να το περιγράψεις,
πολύ δύσκολο να το περιγράψεις,
00:23:52 πρέπει να είσαι εκεί για να το καταλάβεις,
00:23:54 άσε που κατέληξα στις μηχανές
00:23:57 που έκαναν το μεγαλύτερο θόρυβο
μέσα στο εργοστάσιο.
00:24:06 Γιγάντιες πρέσες αντικατέστησαν τα σφυριά
των παλιών Βρετανών τεχνητών στη Vulcan.
00:24:15 Μία μέρα, έπρεπε να παραδώσω αυτές τις πόρτες,
00:24:18 σκόνταψα πάνω στην πόρτα
00:24:19 και χτύπησα το δάκτυλο μου, στην άκρη του.
00:24:25 Και το είπα σ' αυτόν που επιθεωρούσε,
00:24:27 Είπα, "Νομίζω ότι κάτι έκανα στο δάκτυλο μου."
00:24:30 Και έβγαλα το γάντι μου
00:24:33 και το επάνω μέρος είχε γίνει πλακέ.
00:24:36 Τέλος πάντων, νομίζω μου έδωσαν 30 σελίνια.
00:24:42 Και πήρα άδεια για 10 μέρες
και μετά επέστρεψα στην δουλειά.
00:24:47 Οι εργάτες της Morris δεν είχαν ακόμη μία κινούμενη γραμμή.
00:24:50 ντ' αυτού, εξακολουθούσαν να μετακινούν τα αυτοκίνητα προς τα εμπρός μόνοι τους.
00:24:53 Αντίθετα με τους Αμερικανούς, οι οποίοι είχαν σταθερή αμοιβή με την ώρα
00:24:56 οι Βρετανοί δεν είχαν εγγυημένο εισόδημα.
00:24:59 Πληρωνόντουσαν με το κομμάτι.
00:25:02 Αν καθυστερούσαν, έχαναν μέρος της πληρωμής.
00:25:04 αν ήταν γρηγορότεροι, είχαν πριμ.
00:25:11 'Οσο πιο σκληρά δουλεύεις,
τόσο περισσότερα χρήματα παίρνεις.
00:25:14 Και ήμουν υγιής, δυνατός και πρόθυμος
00:25:17 και ήθελα να πάω εκεί
00:25:18 όπου όσο πιο σκληρά δούλευα,
τόσο περισσότερο θα έπαιρνα.
00:25:22 Ήμουν εκεί μόνο, ήθελα μόνο όπως και οι άλλοι,
00:25:25 Ήμουν εκεί μόνο για ένα σκοπό:
00:25:27 να πάρω τα λεφτά.
00:25:30 Η αυτοκινητοβιομηχανία πρόσφερε πακέτα αμοιβών
που ζήλευαν οι άλλοι εργάτες.
00:25:34 'Όπως και στην Αμερική, οι πόλεις των αυτοκινήτων ήταν νησιά ευημερίας
00:25:37 καθώς ξεκινούσε η Μεγάλη Ύφεση.
00:25:40 Σπίτια χτιζόντουσαν παντού γύρω από την Οξφόρδη.
00:25:43 Διαφορετικές ιδιοκτησίες: Sunnyside Estate, Florence Park Estate, διαφορετικές ιδιοκτησίες.
00:25:50 Και το μόνο κίνητρο που είχες
ήταν να μαζέψεις αρκετά χρήματα
00:25:53 για να δώσεις προκαταβολή για ένα σπίτι.
00:26:00 Σε μία εποχή που οι παλιές βαριές βιομηχανίες
απέλυαν εργάτες,
00:26:03 περισσότερες γραμμές συναρμολόγησης
άνοιγαν στη νότιο-ανατολική Αγγλία.
00:26:08 Καθώς οι εταιρίες έβλεπαν τα οφέλη
της μαζικής παραγωγής,
00:26:11 περισσότεροι άνδρες και γυναίκες
δούλευαν με τον καινούργιο τρόπο.

00:26:14 Το σύστημα εφαρμόστηκε στις μπαταρίες, τις ηλεκτρικές σκούπες και τα μπισκότα.

00:26:21 Υπάρχει μία ακρίβεια σ' αυτή τη διαδικασία
που είναι εντελώς συναρπαστική.

00:26:25 Και καθώς κάποιος βλέπει
τις ευθυγραμμισμένες σειρές των μελλοντικών μπισκότων

00:26:27 να κινούνται σταθερά προς τους φούρνους,

00:26:29 δεν μπορεί παρά να θαυμάσει την ιδιοφυΐα του όλου συστήματος.

00:26:32 Περίου 1 χιλιόμετρο μπισκότα

00:26:34 περνάνε από κάθε φούρνο σε μία μέρα.

00:26:38 Περιστασιακά, η μηχανή σταματούσε απλά, ξέρετε,

00:26:43 έτσι δεν είχαμε πάρα πολύ πίεση,

00:26:45 έτσι ώστε να μην μπορούμε να πεταχτούμε, ξέρετε,

00:26:47 να πάμε στην τουαλέτα ή κάτι τέτοιο.

00:26:49 Αλλά, σε γενικές γραμμές, δουλεύαμε συνέχεια,

00:26:53 Χρησιμοποιούσαμε και τα δύο μας χέρια, πακ, πακ, πακ, πακ

00:26:56 όσο πιο γρήγορα μπορούσαμε πραγματικά,
πολύ, πολύ γρήγορα.

00:27:04 Στο Reading,

00:27:05 οι Huntley & Palmers
έχτισαν ένα δικό τους River Rouge.

00:27:09 Αλεύρι, βούτυρο και ζάχαρη εισέρεαν από το ένα άκρο.

00:27:15 Από το άλλο, εξέρεαν μπισκότα διάφορων τύπων.

00:27:19 Τρεις χιλιάδες εργάτες δούλευαν εκεί.

00:27:24 Δεν ήταν το ίδιο κάθε μέρα,

00:27:26 κάποιες φορές, όπως σας λέω, θα ήταν αμύγδαλα,

00:27:29 άλλες φορές μόνο κεράσια,

00:27:31 άλλες θα ήταν κεράσια και αγγελική.

00:27:35 Βλέπετε, διέφερε από μέρα σε μέρα.

00:27:39 Οι εργοδότες προσπαθούσαν να κρατήσουν τα σωματεία έξω.

00:27:42 Οι εργάτες έπρεπε να αποδεχτούν την ανασφάλεια και αιφνίδιες παύσεις.

00:27:47 Ο κακόμοιρος ο άνθρωπος με το όνομα Sap ερχόταν

00:27:50 και μας έλεγε ότι δεν υπάρχει δουλειά το Σάββατο,

00:27:54 θα ήμαστε κλειστά.

00:27:56 Και μερικές φορές ήμασταν κλειστά το Σάββατο το πρωί και τη Δευτέρα όλη μέρα,

00:28:00 το οποίο δεν μας άρεσε γιατί μας έλειπαν τα χρήματα.

00:28:08 Η αγοραστική δύναμη των Βρετανικών μισθών

00:28:10 ήταν μόνο το 1/5 της αντίστοιχης στην Αμερική.

00:28:12 και οι πιο καλά αμειβόμενοι ακόμα πήγαιναν
στη δουλειά με τα πόδια ή με το ποδήλατο.

00:28:18 Μόνο η μεσαία τάξη είχε την οικονομική δυνατότητα
να αγοράσει τα αυτοκίνητα που παράγονταν.

00:28:23 Σήμερα η γυναικά χρησιμοποιεί
το οικογενειακό αυτοκίνητο

00:28:25 για να πάει τα παιδιά στο σχολείο
ή να οδηγήσει στα μαγαζιά.

00:28:29 Το αυτοκίνητο την βοηθάει
να κάνει γρηγορότερα τις δουλειές ρουτίνας

00:28:32 αφήνοντας περισσότερο χρόνο
για άσκηση και απόλαυση.

00:28:35 Της επιτρέπει να μπορεί να πάει στην πισίνα

00:28:38 ή να πάει για ένα μάθημα γκολφ
ή στο tennis club το απόγευμα.

00:28:42 Και τώρα, ας ρίξουμε μία ματιά σε μερικά από τα πρόσθετα εξαρτήματα

00:28:45 μπορείτε να αποκτήσετε για το Ford σας.

00:28:48 'Ένα συνδυασμό αντηλιακού καλύμματος και καθρέφτη ομορφιάς,

00:28:50 τόσο βολικό για να πουδράρετε την μύτη σας

00:28:53 ή για να την προστατέψετε απ' τον ήλιο.

00:28:55 Δεν χρειάζεται να χρησιμοποιήσετε την τσάντα σας

00:28:57 ή να εκνευρίσετε το σύζυγό σας χρησιμοποιώντας τον καθρέφτη του αυτοκινήτου.

00:29:01 Κράτησα τελευταίο το πολυτιμότερο μου απόκτημα για το αυτοκίνητο.

00:29:05 Να το, αυτό είναι:

00:29:07 μία συσκευή ραδιοφώνου με την οποία ξεφεύγεις όταν πιαστείς στην κυκλοφοριακή συμφόρηση

00:29:12 ή εξαλείφεις την μονοτονία μίας πολύωρης οδήγησης.

00:29:22 Αν και οι Βρετανοί εργοδότες δεν συμμεριζόντουσαν την πεποίθηση των Αμερικανών διευθυντών

00:29:25 ότι η πληρωμή μεγάλων μισθών οδηγεί σε γενική ανάπτυξη,

00:29:27 η καταναλωτική κοινωνία άρχιζε να διασχίζει τον Ατλαντικό.

00:29:33 Αυτή είναι η πατρίδα του ραδιογραμμοφώνου.

00:29:37 Εκατοντάδες πλαίσια που κινούνται αργά, έτοιμα να συναρμολογηθούν.

00:29:42 'Όλα τα εξαρτήματα του ραδιοφώνου διανέμονται από μεταφορείς.

00:29:49 Θα ρίξουμε μία ματιά στο στούντιο εγγραφής

00:29:51 όπου ο Jack Hilton και η ορχήστρα του κάνουν πρόβες.

00:29:57 Πως είναι ο ήχος, George;

00:29:59 Καλούτσικος,

00:30:01 Νομίζω ότι πρέπει να ανεβάσουμε λίγο τα βιολιά, είναι πολύ χαμηλά.

00:30:04 Λίγο περισσότερο τα βιολιά.

00:30:11 Υπήρχαν δύο γραμμές από κορίτσια.

00:30:14 Εγώ τα προμήθευα με όλα τα πράγματα που χρειάζονταν,

00:30:17 τα διαφράγματα, τους μετασχηματιστές, και τις λυχνίες και τα καλώδια.

00:30:27 'Όταν ένα κορίτσι τελείωνε το ασύρματο σετ,

00:30:30 τα ήλεγχα, τα επιθεωρούσα, τα έβαζα στην πρίζα

00:30:33 και τα άφηνα στην πρίζα για 24 ώρες.

00:30:35 Αυτό ονομαζόταν δοκιμαστικό βάπτισμα.

00:30:38 Τώρα, καμιά φορά γινόταν έκρηξη ή καιγόταν η ασφάλεια ή έπιανε φωτιά

00:30:42 και κάποια από αυτά πέρναγαν τον έλεγχο

00:30:44 και τότε τα έστελνα επάνω

00:30:46 και πήγαιναν στο τμήμα συσκευασίας,

00:30:48 τα βάζανε μέσα σε ένα πλαίσιο, συσκευάζονταν και αποστέλλονταν.

00:30:53 Δεν μπορούσαν ποτέ να καταλάβουν γιατί το λέγανε ασύρματο,

00:30:55 διότι όταν το κοιτούσες στο πίσω μέρος του

00:30:57 υπήρχαν εκατομμύρια καλώδια και έλεγαν,

00:31:00 "Πώς μπορείς να το λες ασύρματο;"

00:31:01 όταν έχει όλα αυτά τα καλώδια;

00:31:02 Κι έλεγες, όντως δεν υπάρχει καλώδιο

00:31:04 μεταξύ του τύπου που ακούς να μιλάει
και του ραδιοφώνου, καταλαβαίνετε.

00:31:08 Έρχεται πλήρως στον αέρα.

00:31:32 Οι περισσότεροι δρόμοι τώρα είχαν ηλεκτρικά φώτα

00:31:34 και τα προϊόντα των γραμμών συναρμολόγησης άρχισαν να γεμίζουν τα Βρετανικά σπίτια.

00:31:39 Αν και οι νέες συσκευές δεν έφτασαν στις περιοχές που είχαν θιγεί από την ύφεση,

00:31:42 στις εταιρίες αυτοκινήτων άρεσε υποστηρίζουν
ότι ο κινητήρας της μαζικής παραγωγής

00:31:45 τράβαγε τώρα όλη την οικονομία προς τα εμπρός.

00:31:48 Και επειδή φτιάχνουμε ένα αυτοκίνητο
για να το οδηγήσει ένας άνθρωπος από το Surrey,

00:31:51 υπάρχουν εργάτες που δουλεύουν στο βαμβάκι στο Rochdale

00:31:54 που θα κρατήσει τις ελπίδες τους ζωντανές.

00:31:56 Και επειδή φτιάχνουμε έναν τρακτέρ
για έναν αγρότη εκεί κάτω στο Kent,

00:31:59 υπάρχουν θέσεις εργασίας εκεί πάνω στο Durham

00:32:01 και υπάρχουν χρήματα να δαπανηθούν.

00:32:04 Υπάρχουν γυναίκες που αγοράζουν φορέματα,

00:32:06 υπάρχουν παιδιά που τρέφονται.

00:32:07 Υπάρχουν μητέρες που τα καταφέρνουν,

00:32:09 υπάρχουν ζευγάρια που μπορούν να παντρευτούν.

00:32:12 Υπάρχουν ελπίδες να αναπτερωθούν,

00:32:13 υπάρχουν όνειρα να ανανεωθούν.

00:32:16 Υπάρχουν ζωές που μπορούν να φτάσουν στην εκπλήρωση

00:32:18 όταν παράγεται το Ford σου.

00:32:24 Άλλα ενώ οι υποστηρικτές του έκαναν τόσους ισχυρισμούς,

00:32:26 το σύστημα του Ford είχε επίσης γίνει ένα ισχυρό σύμβολο

00:32:29 για πολλά που φαίνονταν λάθος στη ζωή του 20ου αιώνα.

00:32:36 Στο μυθιστόρημα του 'Brave New World'
['Υπέροχος καινούργιος Κόσμος']
που εκδόθηκε το 1932,

00:32:39 ο Aldous Huxley περιέγραψε
μία βάναυση, τυποποιημένη και ανάλγητη κοινωνία

00:32:44 η οποία κυριαρχούνταν από τη μαζική παραγωγή

00:32:46 και στην οποία ο Henry Ford ήταν θεός.

00:32:52 Την ίδια χρονιά, οι Γαλλικά κινηματογράφοι
έδειχναν την ταινία
'A Nous la Liberte'/'Δώστε μας την Ελευθερία μας'

00:32:55 που τραβήχτηκε σε ένα εργοστάσιο γραμμοφώνων.

00:33:04 Σατίριζε τα αποτελέσματα της γραμμής.

00:33:06 Τυραννικοί διευθυντές παρακολουθούσαν
άτολμους εργάτες σε στολές φυλακισμένων.

00:33:30 Στην Αμερικανική ταινία
'Modern Times'/'Μοντέρνοι Καιροί',
που αρχικά ονομαζόταν 'The Masses'/'Οι Μάζες',

00:33:34 ο Charlie Chaplin πιάνονταν μέσα στα μηχανήματα

00:33:37 του γιγαντιαίου εργοστάσιου όπου εργαζόταν.

00:33:40 Καθώς οι εμπειρογνώμονες της αποδοτικότητας αύξαναν την ταχύτητα,

00:33:42 αυτός τρελάθηκε, αιχμαλωτισμένος
από τις σπασμωδικές κινήσεις της δουλειάς του.

00:33:58 Ολόκληρο το σύστημα της μαζικής παραγωγής

00:34:00 δεχόταν αυξανόμενη επίθεση από την αριστερά.

00:34:03 Όταν ο Μαρξιστής ζωγράφος Diego Rivera
00:34:05 ζωγράφισε μία τοιχογραφία του εργοστασίου του River Rouge
για μία νέα πινακοθήκη του Detroit,
00:34:09 έδειξε βλοσυρούς, θυμωμένους εργάτες
μέσα στη βοή και την φασαρία τεράστιων μηχανών.
00:34:17 Ο Paul Boatin ήταν ένα από τα πρόσωπα της εικόνας.
00:34:21 Κατάφερε να συλλάβει
μερικά από τα φυσικά χαρακτηριστικά μου.
00:34:28 Η οικογένεια μου λέει ότι η μύτη μου
δεν ήταν ποτέ τόσο μεγάλη,
00:34:31 αλλά δεν ξέρω, μπορεί και να είναι.
00:34:34 Οι μηχανές είναι τέλεια ζωγραφισμένες,
τέλεια ζωγραφισμένες.
00:34:39 Και μετά τα πρόσωπα των εργατών το ίδιο,
00:34:41 'Ηθελε τα μοντέλα του, να αναγνωρίσουν τον εαυτό τους.
00:34:47 να δουν ένα μέρος του εαυτού τους.
00:34:51 Η δύναμη που φαινόταν στα πρόσωπα των εργατών
00:34:56 φαινόταν εκφοβιστική για ορισμένους ανθρώπους,
00:35:00 γιατί, αν έβγαιναν από τον τοίχο,
00:35:01 με τους, με τους ισχυρούς του μύες
και τα μυώδη τους μέτωπα
00:35:06 μπορεί να ήταν επικίνδυνοι.
00:35:11 Μερικοί βιομήχανοι του Detroit είδαν την τοιχογραφία
ως προπαγάνδα της αριστεράς
00:35:15 και ήθελαν να την σβήσουν.
00:35:20 Και σε κάθε χώρα που τώρα έφτιαχνε αυτοκίνητα
με την γραμμή συναρμολόγησης
00:35:23 οι εργάτες άρχισαν να δίνουν φωνή στην οργή τους.
00:35:26 Είχες γίνει ένα ζώο,
00:35:29 χειρότερα κι από ένα κομμάτι κρέας,
00:35:31 ένιωθες πλήρη απογοήτευση και απομόνωση.
00:35:41 Είχαμε ένα συγκεκριμένο αριθμό εξαρτημάτων να συναρμολογήσουμε κάθε ώρα,
00:35:43 'Έπρεπε να το κάνεις.
00:35:45 Με το που τελείωνες το ένα κομμάτι, έφτανε το άλλο.
00:35:48 Δεν επιτρεπόταν να σταματήσεις.
00:35:54 Ο εργάτης ήταν ακριβώς σαν μία μηχανή,
00:35:56 Άλλα στη μηχανή, πατάς ένα κουμπί
και δουλεύει ασταμάτητα.
00:35:59 Ο εργάτης έπρεπε απλά να καταφέρει να μη μείνει πίσω.
00:36:05 Ολόκληρος ο χώρος είχε χωροθετηθεί
00:36:07 έτσι ώστε να παράγει το μεγαλύτερο αριθμό αυτοκινήτων
στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα
00:36:13 ανεξάρτητα από το τι σήμαινε αυτό για τους εργάτες,
00:36:18 Στην πραγματικότητα, ο εργάτης ήταν μέρος της μηχανής.
00:36:22 τίποτα καλύτερα από ένα ρομπότ.
00:36:25 Ο Eddie Frow δούλευε για τη Ford στην Βρετανία.
00:36:28 Στη δεκαετία του 1930,
ο βαθμός της απογοήτευσης μεγάλωσε
00:36:31 Οι Βρετανοί εργάτες στην αυτοκινητοβιομηχανία
επίσης δεν είχαν σωματεία
00:36:33 και μπορούσαν να απολυθούν αν έπεφταν οι πωλήσεις
00:36:35 ή αν χτιζόταν ένα νέο εργοστάσιο.

00:36:38 Η αναταραχή ξεκινούσε συνήθως από αυτούς που είχε γνωρίσει σωματεία από άλλους βιομηχανικούς κλάδους, όπως ο Haydn Evans, ένας νεαρός που είχε έρθει με μοτοποδήλατο από το ανθρακωρυχείο της Νότιος Ουαλίας.

00:36:49 Όλες αυτές οι ανειδίκευτες θέσεις εργασίας στο Pressed Steel αντιμετωπίζονταν το ίδιο.

00:36:55 και είχαν τις ίδιες συνθήκες, τα ίδια προβλήματα, τα ίδια παράπονα.

00:36:59 Έτσι ήσασταν ενωμένοι αλλά χωρίς εκπροσώπηση.

00:37:07 Μάλιστα, θέλουμε σωματείο.

00:37:12 Μετά από μία απεργία, η Pressed Steel αναγνώρισε το σωματείο και συμφώνησε για μεγαλύτερους μισθούς.

00:37:17 Ήταν μία σημαντική πρόοδος για τους Βρετανούς εργάτες της αυτοκινητοβιομηχανίας.

00:37:26 Στο εργοστάσιο της Renault, η σπίθα που άναψε την εξέγερση τους

00:37:29 ήταν η απόφαση της διεύθυνσης να επιταχύνει την παραγωγή.

00:37:41 Αρχικά συναρμολογούσαμε 100 κομμάτια την ώρα,

00:37:43 τότε η διεύθυνση αποφάσισε να αυξήσει το ρυθμό

00:37:45 και έπρεπε να κάνουμε 110, μετά 120.

00:37:51 Αναπόφευκτα η ανοχή των εργατών εξαντλήθηκε,

00:37:53 Αρκετά ως εδώ, δεν ήμασταν μηχανές.

00:38:01 Σε μία εποχή πολιτικής αναταραχής στην Γαλλία,

00:38:03 οι εργάτες έδιωξαν τη διεύθυνση,

00:38:05 κατέλαβαν το εργοστάσιο και ανήγγειλαν κατάληψη.

00:38:09 Τους έστελναν φαγητό καθώς είχαν κατασκηνώσει στα γραφεία.

00:38:12 Σε όλη την Γαλλία, και άλλοι εργάτες έκαναν το ίδιο όπως στη Renault.

00:38:19 Οι άνδρες κατέλαβαν τα εργοστάσια και οι γυναίκες πήγαν εκεί κάθε μέρα,

00:38:22 όχι όμως τη νύχτα.

00:38:25 Ήμασταν πολύ καλά οργανωμένοι, παιζαμε χαρτιά,

00:38:27 χορεύαμε, φροντίζαμε να το διασκεδάζουμε.

00:38:29 Δεν ήταν όλα άσχημα.

00:38:36 Οι εργάτες της Renault είχαν ανακαλύψει τη συλλογική τους δύναμη.

00:38:44 Φαινόταν μία ένδοξη παρένθεση απείθειας ενάντια στην γραμμή.

00:38:48 Μετά από αρκετές εβδομάδες, η διεύθυνση συνθηκολόγησε.

00:39:01 Χτυπούσαμε ο ένας τον άλλον στην πλάτη λέγοντας,

00:39:03 "Αυτό ήταν, τα καταφέραμε."

00:39:10 Οι Γάλλοι εργάτες κέρδισαν υψηλότερα ημερομίσθια,

00:39:12 εβδομάδα 40 ωρών

00:39:13 και μία ετήσια άδεια διακοπών για πρώτη φορά.

00:39:20 Είναι δύσκολο να πιστέψει κανείς, αλλά από τους 120 από εμάς,

00:39:22 μόνο ένας είχε πάει ποτέ διακοπές.

00:39:24 Πακετάραμε τις τσάντες μας και πήγαμε να δούμε τη θάλασσα.

00:39:28 Εγώ ήμουν από την Βρετάνη και ζούσα 30 χιλιόμετρα από τη θάλασσα

00:39:31 αλλά δεν την είχα δει ποτέ.

00:39:32 Ήταν πανέμορφο θέαμα να βλέπεις ενήλικες να παιζουν σαν παιδιά.

00:39:42 Αν και πολλές από τις κατακτήσεις τους αποδείχθηκαν προσωρινές,

00:39:44 οι Γάλλοι εργάτες έδειξαν

00:39:46 πώς ήταν δυνατόν να σταματήσει κανείς τις γραμμές συναρμολόγησης.

00:39:55 Κάτω από τα ολοκληρωτικά καθεστώτα της Ιταλίας και της Γερμανίας,

00:39:57 οποιαδήποτε διεκδίκηση ήταν αδύνατη.

00:40:00 Στην Ιταλία, η Fiat κατάφερε να μειώσει τα ημερομίσθια και να αυξήσει τις ώρες εργασίας τη δεκαετία του 1930

00:40:04 καθώς τα σωματεία ήταν παράνομα.

00:40:07 Η ζωή του Felice Gentile γίνονταν όλο και πιο αυταρχική.

00:40:17 Στην δουλειά δουλεύαμε, πώς δουλεύαμε.

00:40:19 Δεν μπορούσες να πας έξω για ένα τσιγάρο.

00:40:24 Ακόμη και αν κάποιος πήγαινε στην τουαλέτα

00:40:25 ήλεγχαν αν ήταν αλήθεια

00:40:27 ή το έκανε για να κουβεντιάσει.

00:40:32 Και, αν όντως σταματούσε για να κουβεντιάσει,

00:40:33 και ένας φύλακας περνούσε ή ο διευθυντής και τον έπιανε εκεί στην τουαλέτα,

00:40:36 απολύονταν.

00:40:41 Δεν μπορούσες να κάνει τίποτε για αυτό.

00:40:50 Προσκαλούσαν τους εργάτες για να καλωσορίσουν τον αρχηγό τους στο Topino.

00:40:56 Η τεχνολογία και ο σχεδιασμός των αυτοκινήτων εκφράζανε εθνικό γόητρο και δυναμισμό.

00:41:01 Και ο Μουσολίνι έδειχνε έντονο ενδιαφέρον

00:41:02 για τι μπορούσαν να κάνουν οι γραμμές συναρμολόγησης για το φασισμό.

00:41:09 Στους Ιταλούς προσέφεραν ένα εθνικό σύστημα

00:41:11 λεσχών για τους εργάτες και εγκαταστάσεις αναψυχής

00:41:14 αντί σωματείων και συγκρούσεων.

00:41:17 Τα κοινόχρηστα οφέλη είχαν σκοπό να υποκαταστήσει τα μεγαλύτερα ατομικά πακέτα αποδοχών

00:41:22 για τα οποία οι εργάτες είχαν ακούσει από μετανάστες στην Αμερική.

00:41:32 Ακόμη και στην κομμουνιστική Σοβιετική Ένωση

00:41:34 που επιχειρούσε τώρα μία γρήγορη εκβιομηχάνιση

00:41:36 οι μηχανικοί μελετούσαν τις μεθόδους του αρχι-καπιταλιστή Ford

00:41:40 για να βγάλουν την παραγωγή που ζητούσαν οι προγραμματιστές του Στάλιν.

00:41:44 Τρακτέρ και φορτηγά χρειαζόντουσαν για να χτιστεί ο σοσιαλισμός και όχι αυτοκίνητα.

00:41:51 Άλλα τα νέα εργοστάσια που τα παρήγαγαν όλο και σε μεγαλύτερους αριθμούς

00:41:54 είχαν σχεδιαστεί αντιγράφοντας τις γραμμές του Detroit με συμβουλές από μηχανικούς του Ford.